

Załącznik

do Zarządzenia nr

Prezydenta Miasta Sopotu z dn.

PLAN

OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZO –EDUKACYJNY

NA ROK SZKOLNY 2026/2027

W ŻŁOBKU „PUCHATEK” W SOPOCIE

Nazwa Instytucji:	Żłobek "Puchatek"	
Organ prowadzący:	Gmina Miasta Sopotu	
Numer wpisu do rejestru:	2660/Z, 20438/Z	
Struktura i lokalizacja:	Żłobek "Puchatek" ul. Armii Krajowej 58 81-843 Sopot	
	Liczba miejsc:	106 dzieci -6 grup
	Grupy wiekowe:	I grupa – od 20-go tygodnia do 1 roku i 5 miesięcy II grupa – od 1 roku i 6 miesięcy do 2 lat III grupa – od 2 lat i 1 miesiąca do 3 lat
Przestrzeń: Żłobek usytuowany jest w 3 kondygnacyjnym budynku z windą. Żłobek posiada 6 sal dostosowanych do potrzeb rozwojowych dzieci. W salach wraz ze zmieniającymi się potrzebami dzieci ulega zmianie aranżacja i ich wyposażenie. Żłobek posiada własny ogród i wyposażony plac zabaw. W wyposażeniu żłobka są 6-osobowe wózki spacerowe dla najmłodszych dzieci. Wzdłuż ulicy Armii Krajowej dostępne są ogólnodostępne miejsca parkingowe. Dwa miejsca parkingowe przy żłobku zostały oznaczone postojem do 15min w godzinach 7-9 i 15-17.		
Struktura i lokalizacja:	Żłobek "Puchatek" Filia nr1 ul. Obodrzców 18 81-812 Sopot	
	Liczba miejsc:	60 dzieci -4 grupy
	Grupy wiekowe:	I grupa – od 20-go tygodnia do 1 roku i 5 miesięcy II grupa – od 1 roku i 6 miesięcy do 2 lat III grupa – od 2 lat i 1 miesiąca do 3 lat
Przestrzeń: Żłobek usytuowany jest w 2 kondygnacyjnym budynku z windą. Żłobek posiada 4 sale dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci. W salach wraz ze zmieniającymi się potrzebami dzieci ulega zmianie aranżacja i ich wyposażenie. W żłobku jest sala wielofunkcyjna, która służy jako miejsce doskonalenia sprawności motorycznych i sensorycznych dzieci oraz sprzyja integracji rówieśniczej. Żłobek posiada 2 wyposażone place zabaw. W wyposażeniu żłobka są 6-osobowe wózki spacerowe dla najmłodszych dzieci. W niedalekiej lokalizacji żłobka dostępne są ogólnodostępne miejsca parkingowe.		
Dyrektor:	Katarzyna Górską	
Kontakt:	tel. 505 984 221 email: biuro@zlobekpuchatek.pl	

I. WSTĘP

Żłobek „Puchatek” funkcjonuje w oparciu o akty prawne regulujące warunki opieki, które stanowią podstawę spójności działań całego personelu. Ideą planu jest niesienie pomocy i wsparcia dla opiekunów oraz rodziców w celu zapewnienia harmonijnego rozwoju dziecka na wielu płaszczyznach. Dokumentacja formalna i merytoryczna żłobka jest podstawą spójności działań całego personelu. Dzięki temu zespół zna cele, zadania oraz ważne dla wszystkich wartości w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną. Dokumentacja żłobka jest podstawą do rozwijania pracy placówki i określa działania w nim podejmowane w celu spełnienia standardów o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r., poz. 1882).

Plan opracowano w oparciu o:

- Konwencję o prawach dziecka z 1989 r.,
- Ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 798 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1882),
- Regulamin organizacyjny żłobka „Puchatek”,
- propozycje opiekunów poszczególnych grup,
- ewaluację planów pracy z lat ubiegłych,
- konsultacje z rodzicami.

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny określa działania podejmowane w celu spełnienia standardów:

- pracy z dzieckiem;
- zapewnienia bezpieczeństwa dziecku;
- organizacji pracy, rozwoju i bezpieczeństwa personelu zatrudnionego w żłobku;
- prowadzenia monitoringu i ewaluacji działalności żłobka;
- współpracy osób sprawujących opiekę z rodzicami

Plan opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjny składa się z:

- celów opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych,
- metod pracy z dziećmi,
- ramowego planu dnia,
- ramowego programu adaptacji.

II. UZASADNIENIE DLA WPROWADZENIA PLANU OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZO – EDUKACYJNEGO W ŻŁOBKU „PUCHATEK”

Celem wdrożenia Planu opiekuńczo–wychowawczo–edukacyjnego jest zapewnienie wsparcia zarówno opiekunom pracującym w żłobku, jak i rodzicom dzieci w wieku od 20-go tygodnia do

3 lat. Współczesne przemiany społeczne, rosnące wymagania dotyczące jakości wychowania i edukacji oraz coraz większa świadomość znaczenia pierwszych lat życia dziecka sprawiają, że konieczne staje się stworzenie kompleksowego systemu wspierającego placówkę, kadre opiekuńczą oraz rodziny. Okres wczesnego dzieciństwa odgrywa kluczową rolę w rozwoju dziecka i w dużym stopniu wpływa na jego późniejsze funkcjonowanie. Regularna obserwacja oraz odpowiednio dobrane działania, uwzględniające indywidualne potrzeby i możliwości dziecka, sprzyjają jego harmonijnemu rozwojowi w różnych obszarach życia. Zapewnienie opiekunom i rodzicom różnorodnych propozycji działań wychowawczych i edukacyjnych pozwala świadomie podejmować decyzje dotyczące wspierania rozwoju najmłodszych.

Program został opracowany w odpowiedzi na potrzeby dzieci i ich rodziców związane z wychowaniem, edukacją oraz wspomaganie rozwoju. Zawiera również wskazówki dotyczące wykorzystania dostępnych metod i możliwości wspierania dziecka. Pierwsze trzy lata życia są okresem najbardziej intensywnego rozwoju, dlatego tak istotne jest odpowiednie ukierunkowanie działań podejmowanych przez osoby zarządzające placówką opiekuńczą, opiekunów żłobkowych oraz rodziców.

Założenia programu mają stanowić jeden z głównych elementów procesu wychowania i edukacji dzieci objętych opieką Żłobka „Puchatek”. Wychowanie i edukacja najmłodszych mają szczególne znaczenie dla budowania podstaw ich prawidłowego i wszechstronnego rozwoju. Plan opiekuńczo–wychowawczo–edukacyjny został opracowany w oparciu o następujące założenia:

- zagwarantowaniu prawidłowego przebiegu adaptacji dziecka,
- potrzebie podjęcia wczesnych oddziaływań wspomagających rozwój małego dziecka,
- zagwarantowaniu systematycznego i kompleksowego oddziaływania na dzieci i rodziców w ramach planowanych działań,
- potrzebie wychowania i edukacji najmłodszych dzieci,
- zapewnieniu dziecku dobrej atmosfery, w szczególności przez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie dziecku w rozwoju charakteryzujące się podmiotowym traktowaniem dziecka, podejmowaniem niedyrektywnych działań, nawiązywaniem pozytywnych relacji i budowaniem autonomii dziecka,
- zapewnieniu warunków sprzyjających zintegrowanemu rozwojowi dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem zabaw i interakcji rozwijających: kompetencje komunikacyjne dzieci niezbędne do nawiązywania relacji społecznych, sprawność fizyczną z uwzględnieniem małej i dużej motoryki oraz percepcji zmysłowej dzieci, kreatywność oraz ciekawość świata,
- udzieleniu wsparcia rodzicom.

Plan OWE jest rokrocznie analizowany i dostosowywany do aktualnych możliwości i potrzeb placówki oraz akceptowany przez podmiot prowadzący placówkę. Analizy dokonuje się każdego czerwca uwzględniając ankiety satysfakcji rodziców.

III. CELE PRACY

Cele opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne

1. Cele ogólne:

- zapewnienie dzieciom jak najlepszych warunków pobytu poprzez organizację codziennej opieki uwzględniającej poszanowanie praw dziecka wynikających z Konwencji o prawach dziecka oraz zaspokajanie ich podstawowych potrzeb, takich jak potrzeby fizjologiczne, poczucie bezpieczeństwa, potrzeba uwagi i akceptacji,
- tworzenie środowiska sprzyjającego rozwijaniu samodzielności oraz umiejętności samoregulacji, zarówno w zakresie czynności samoobsługowych, jak i relacji społecznych,
- wspomaganie rozwoju poznawczego, kreatywności, kompetencji komunikacyjnych oraz sprawności ruchowej poprzez organizowanie otoczenia edukacyjnego wspierającego wszechstronny i harmonijny rozwój dziecka.

2. Cele szczegółowe

- rozwijanie samodzielności dziecka oraz budowanie świadomości własnego ciała.
- wspieranie dzieci w rozpoznawaniu własnych potrzeb oraz nabywaniu umiejętności ich wyrażania i regulowania,
- doskonalenie sprawności ruchowej, koordynacji oraz integracji sensorycznej poprzez różnorodne aktywności fizyczne,
- uczenie rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji własnych oraz innych osób, a także rozwijanie zdolności do kontroli emocjonalnej,
- wzmacnianie poczucia tożsamości, indywidualności oraz świadomości własnych potrzeb i możliwości,
- kształtowanie wrażliwości na potrzeby innych dzieci oraz budowanie prawidłowych relacji społecznych,
- rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i językowych oraz gotowości do nawiązywania kontaktu z otoczeniem,
- zachęcanie dzieci do samodzielnego działania poprzez tworzenie sytuacji sprzyjających podejmowaniu własnej aktywności,
- pobudzanie ciekawości poznawczej, wytrwałości i chęci odkrywania otaczającego świata,
- poszerzanie wiedzy dziecka i wspieranie rozumienia zjawisk zachodzących w najbliższym otoczeniu,
- budowanie właściwych relacji społecznych z opiekunami oraz rówieśnikami w grupie,
- wspieranie wszechstronnego rozwoju psychicznego, społecznego i fizycznego dziecka,
- tworzenie warunków sprzyjających rozwijaniu wyobraźni, kreatywności i fantazji dziecięcej,
- rozwijanie zdolności artystycznych w obszarze działań plastycznych, muzycznych i ruchowych,
- dbanie o harmonijny rozwój dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem sfery emocjonalnej,
- wzmacnianie kompetencji poznawczych oraz ćwiczenie koncentracji i skupienia uwagi,
- pobudzanie twórczego myślenia i kreatywności podczas codziennych aktywności,

- rozwijanie umiejętności językowych poprzez stały kontakt werbalny i rozmowy z dziećmi,
- kształtowanie zdolności technicznych i konstrukcyjnych poprzez zabawy z klockami oraz innymi materiałami edukacyjnymi,
- wspieranie rozwoju intelektualnego dzięki czytaniu książek, oglądaniu ilustracji oraz rozmowom na ich temat,
- organizowanie zabaw edukacyjnych i twórczych wspomagających rozwój intelektualny dziecka,
- doskonalenie motoryki dużej i małej poprzez codzienną aktywność ruchową i zabawy ruchowe,
- przygotowywanie dzieci do dalszego etapu edukacji przedszkolnej,
- budowanie pozytywnych relacji i wzmacnianie zaufania rodziców do placówki,
- systematyczne informowanie rodziców o postępach dziecka, jego funkcjonowaniu w grupie rówieśniczej oraz wspieranie rodziców w procesie wychowawczym.

3. Cele instytucjonalne

- doskonalenie jakości usług opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych realizowanych w żłobku,
- zapewnienie dzieciom odpowiedniej opieki oraz organizowanie zajęć opartych na zabawie, wzbogaconych o elementy edukacyjne wspierające ich rozwój,
- organizowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych dostosowanych do wieku oraz możliwości psychoruchowych dzieci, w atmosferze zbliżonej do warunków domowych,
- zapewnienie dzieciom prawidłowo zbilansowanych posiłków uwzględniających ich wiek oraz indywidualne potrzeby zdrowotne,
- tworzenie bezpiecznego, przyjaznego i higienicznego środowiska pobytu dzieci w placówce.

IV. OBSZARY PRACY Z DZIEĆMI ORAZ WSKAZÓWKI METODYCZNE DLA PERSONELU

I. Budowanie poczucia bezpieczeństwa i przynależności do grupy

Celem działań personelu jest tworzenie atmosfery sprzyjającej budowaniu relacji, poczucia wspólnoty oraz rozwijaniu wrażliwości na potrzeby innych osób.

Organizacja przestrzeni

Przestrzeń w sali powinna być przygotowana w sposób umożliwiający dzieciom swobodną obserwację innych oraz podejmowanie różnorodnych aktywności. W tym celu:

- wydziela się strefy tematyczne dostosowane do wieku i potrzeb rozwojowych dzieci,
- aranżuje się przestrzeń w sposób elastyczny, umożliwiający jej modyfikację zgodnie z zainteresowaniami dzieci,
- zapewnia się miejsca sprzyjające zarówno aktywności grupowej, jak i spokojnej zabawie indywidualnej.

Relacje społeczne i integracja

Personel wspiera budowanie więzi społecznych poprzez:

- codzienne rytuały powitania i pożegnania,
- wspólne zabawy integracyjne,
- organizowanie aktywności w małych grupach,
- angażowanie dzieci w dekorowanie sali i przygotowanie wydarzeń,
- wspieranie zabaw równoległych i naśladowczych,
- modelowanie prawidłowych relacji społecznych,
- wspólnie realizowany harmonogram dnia z powtarzającymi się zabawami integrującymi dzieci,
- uwzględnianie temperamentu i zainteresowań dzieci podczas planowania aktywności.

II. Rozwijanie samodzielności i autonomii dziecka

Działania personelu powinny wzmacniać sprawczość dzieci oraz zachęcać je do podejmowania samodzielnych decyzji.

Wspieranie autonomii realizowane jest poprzez:

- budowanie bezpiecznej relacji opartej na zaufaniu,
- okazywanie dziecku zainteresowania i akceptacji,
- umożliwianie wyboru zabawy, miejsca oraz partnera do aktywności,
- przygotowanie przestrzeni dostępnej dla dzieci w sposób aby dzieci mogły samodzielnie się bawić, na przykład poprzez umieszczenie zabawek na wysokości dla nich dostępne,
- czytelne i zrozumiałe oznakowanie pojemników z zabawkami i materiałami do zajęć z dziećmi,
- zapewnienie czasu na samodzielne wykonywanie czynności,
- zachęcanie do pomagania innym dzieciom,
- wspieranie dzieci w rozwiązywaniu konfliktów i pomoc, gdy jeśli same nie potrafią znaleźć rozwiązania problemu ,
- respektowanie prawa dziecka do odmowy lub wyboru.
- uznawania prawa dzieci do samodzielnego podejmowania decyzji w zakresie dzielenia się zabawkami oraz okazywanie szacunku dla ich wyborów,
- budowania motywacji u dzieci i ich pewności siebie,
- wspierania dziecka w przeżywaniu emocji

Rozwijanie samodzielności dzieci realizowane jest poprzez:

- naukę i doskonalenie umiejętności samoobsługowych,
- naukę i doskonalenie umiejętności samodzielnego jedzenia i korzystania ze sztućców,
- naukę samodzielnego ubierania i rozbierania się,
- kształtowanie umiejętności spożywania posiłków w spokojnej atmosferze,

- dawanie dziecku czasu na samodzielne wykonywanie codziennych czynności we własnym tempie,
- docenianie wysiłków dziecka, motywowanie, pozytywne wzmocnienie,
- dawanie dziecku możliwości wyboru.

III. Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie

- organizowanie zabaw wymagających współpracy i dawanie dzieciom możliwości decydowania, z kim chcą się bawić, samemu pozostając w pobliżu,
- modelowanie prawidłowej komunikacji poprzez pokazywanie, jak skutecznie komunikować się z innymi,
- uczenie aktywnego słuchania i wyrażania emocji,
- wspieranie dzieci w rozwiązywaniu konfliktów, pomaganie dzieciom w zrozumieniu ich zachowań w grupie poprzez konstruktywną informację zwrotną, co sprzyja ich rozwojowi,
- budowanie atmosfery akceptacji i bezpieczeństwa, w której dzieci czują się komfortowo, dzielą się swoimi pomysłami i uczuciami,
- organizowanie zabaw zarówno w parach, małych grupach, jak i całej grupie
- obserwacja i reagowanie na sygnały emocjonalne i zachowania dzieci w grupie, aby móc zidentyfikować ewentualne trudności w komunikacji i współpracy, a następnie interweniować w odpowiedni sposób,
- wspieranie dzieci mniej aktywnych społecznie,
- budowanie więzi między dziećmi poprzez planowanie gier i zabaw wymagających współpracy oraz wspólnego podejmowania decyzji,
- wspieranie różnorodności czyli promowanie zrozumienia dla różnic między dziećmi, co może obejmować różnorodne kultury, umiejętności i style komunikacji,
- współpraca z rodzicami w zakresie rozwoju kompetencji społecznych dzieci, angażowanie rodziców w proces poprzez organizowanie spotkań, warsztatów czy wspólnych wydarzeń.

IV. Celebrowanie ważnych wydarzeń i tradycji

Obchodzenie świąt, uroczystości i ważnych dla dziecka dni, pomaga dzieciom budować poczucie wspólnoty oraz wzmacnia ich samoświadomość.

Podczas organizacji wydarzeń:

- opracowywany jest harmonogram i plan działań na czas świąt, uwzględniając różne aktywności, takie jak spotkania, warsztaty,
- celebrowane są urodziny dzieci poprzez dekorowanie sali, tworzenie kartek urodzinowych, wspólny poczęstunek,
- dzieci uczestniczą w przygotowywaniu okolicznościowych dekoracji,
- wykonywane są prace plastyczne i upominki,
- rodzice są informowani o planowanych wydarzeniach,
- respektowane są granice i potrzeby każdego dziecka.

V. Poznawanie i doświadczanie świata

Personel wspiera dzieci w odkrywaniu otoczenia poprzez działania oparte na doświadczeniu, obserwacji i eksperymentowaniu poprzez:

- tworzenie dzieciom warunków do samodzielnej aktywności oraz działania w parach, małych zespołach i całej grupie,
- organizowanie przestrzeni tematycznych sprzyjających swobodnej zabawie i odkrywaniu nowych doświadczeń,
- rozbudzanie ciekawości poznawczej poprzez prezentowanie dzieciom różnych sposobów wykorzystania dostępnych materiałów, zabawek i pomocy dydaktycznych,
- pozostawianie dzieciom możliwości wyboru rodzaju zabawy, sposobu działania oraz czasu trwania aktywności, zgodnie z ich zainteresowaniem i gotowością,
- planowanie aktywności opartych na bezpośrednim doświadczaniu, obserwowaniu i działaniu, między innymi poprzez wykorzystywanie przedmiotów codziennego użytku oraz materiałów naturalnych,
- dostosowywanie czasu zabaw i zajęć do możliwości rozwojowych oraz poziomu zaangażowania dzieci,
- uwzględnianie aktualnych zainteresowań dzieci podczas organizowania zabaw, zajęć i codziennych aktywności,
- zachęcanie dzieci do udziału w proponowanych działaniach, z poszanowaniem ich indywidualnych potrzeb i gotowości do uczestnictwa,
- wspieranie dzieci w zdobywaniu nowych doświadczeń oraz rozwijaniu umiejętności społecznych poprzez kontakt z rówieśnikami i różnorodnymi przedmiotami.
- tworzenie sytuacji umożliwiających dzieciom samodzielne poszukiwanie rozwiązań, eksperymentowanie oraz uczenie się poprzez próby i własne doświadczenia,
- zapewnianie dostępu do różnorodnych materiałów pobudzających ciekawość i kreatywność dzieci, w tym elementów przyrodniczych i materiałów sensorycznych,
- organizowanie okazji do poznawania najbliższego otoczenia placówki oraz obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie podczas spacerów i zabaw na świeżym powietrzu,
- wspieranie naturalnej potrzeby odkrywania świata poprzez zadawanie pytań, wspólne obserwacje i rozmowy dotyczące otaczającej rzeczywistości,
- budowanie atmosfery bezpieczeństwa i akceptacji, sprzyjającej aktywności, samodzielności oraz rozwijaniu dziecięcej ciekawości świata.

VI. Inicjowane aktywności dzieci w żłobku poprzez rozwijanie: myślenia przyczynowo – skutkowego, umiejętności obserwacji i doświadczanie otaczającego świata, używanie określeń dla cech przedmiotów oraz określeń przestrzennych.

1. Rozwijanie rozumienia zależności przyczynowo - skutkowych

W codziennych działaniach personel wspiera dzieci w odkrywaniu zależności pomiędzy działaniem a jego efektem poprzez:

- zachęcanie do wprawiania przedmiotów w ruch oraz obserwowania skutków wykonywanych czynności,
- umożliwianie eksperymentowania ze światłem, cieniem oraz różnymi materiałami,
- organizowanie zabaw polegających na wkładaniu, wyjmowaniu, przekładaniu, przenoszeniu czy pakowaniu przedmiotów,
- proponowanie aktywności związanych z darcie, zginiataniem, rozpuszczaniem lodu czy innymi działaniami pokazującymi trwałe zmiany,
- stwarzanie okazji do budowania konstrukcji i ich burzenia,
- umożliwianie dzieciom rozciągania, ściskania i przekształcania różnych materiałów,
- opisywanie działań podejmowanych przez dziecko oraz efektów jego aktywności,
- zachęcanie dzieci do przewidywania, co może wydarzyć się po wykonaniu określonej czynności,
- wykorzystywanie codziennych sytuacji, takich jak jedzenie, ubieranie czy czynności higieniczne, do rozwijania samodzielnego działania i odkrywania zależności,
- wspieranie dzieci w poszukiwaniu własnych rozwiązań oraz sprawdzaniu ich skuteczności poprzez doświadczenia i eksperymenty.

2. Wspieranie obserwacji i poznawania otaczającego świata

Personel tworzy dzieciom warunki do aktywnego poznawania otoczenia poprzez:

- umożliwianie zabawy przedmiotami wydającymi różnorodne dźwięki,
- organizowanie zabaw opartych na odkrywaniu, szukaniu i odnajdywaniu ukrytych elementów,
- zachęcanie dzieci do poznawania przyrody oraz eksplorowania otoczenia placówki,
- wspólne obserwowanie zjawisk przyrodniczych i codziennych sytuacji interesujących dzieci,
- rozmawianie z dziećmi o tym, co widzą, słyszą i czego doświadczają,
- zapoznavanie dzieci ze światem roślin, zwierząt, środków transportu, zawodów oraz tradycji,
- umożliwianie obserwacji zmian zachodzących w przyrodzie w różnych porach roku,
- modelowanie postawy ciekawości, zaangażowania i chęci odkrywania świata,
- wspieranie dzieci w swobodnym badaniu otoczenia oraz samodzielnym zdobywaniu doświadczeń.

3. Rozwijanie umiejętności określania cech przedmiotów

W codziennych zabawach i aktywnościach personel:

- nazywa i opisuje cechy przedmiotów, takie jak kolor, wielkość, kształt czy faktura,
- komentuje działania dzieci oraz ich doświadczenia związane z zabawą i obserwacją,
- porównuje przedmioty, używając określeń: duży – mały, większy – mniejszy, ciężki – lekki, ciepły – zimny,
- pomaga dzieciom dostrzegać relacje pomiędzy przedmiotami, np. dużo – mało, blisko – daleko,
- zachęca dzieci do segregowania i grupowania przedmiotów według wybranych cech,

- wspiera rozwijanie słownictwa opisującego otaczający świat.

4. Kształtowanie orientacji przestrzennej

W celu rozwijania orientacji w przestrzeni oraz świadomości własnego ciała organizowane są działania polegające na:

- poszukiwaniu schowanych przedmiotów i określaniu ich położenia,
- wskazywaniu miejsca przedmiotów względem innych elementów otoczenia,
- budowaniu konstrukcji z klocków, puzzli i innych materiałów,
- organizowaniu zabaw ruchowych oraz prostych torów przeszkód,
- używaniu w codziennych sytuacjach określeń przestrzennych, takich jak: nad, pod, obok, za, przed, wysoko, nisko, blisko, daleko,
- opisywaniu ruchów i czynności dzieci z uwzględnieniem kierunków oraz położenia,
- zachęcaniu dzieci do wykonywania poleceń związanych z orientacją przestrzenną, np. „stań obok”, „wejdź do środka”, „połóż na górze”,
- rozwijaniu orientacji w schemacie własnego ciała podczas zabaw ruchowych i aktywności grupowych.

VII. Tworzenie środowiska wspierającego rozwój mowy, słuchania i komunikacji dzieci

1. Wskazówki dla personelu wspomagające rozwój kompetencji komunikacyjnych dzieci

Personel żłobka wspiera rozwój mowy oraz umiejętności porozumiewania się dzieci poprzez tworzenie atmosfery sprzyjającej rozmowie, aktywnemu słuchaniu i wzbogacaniu słownictwa. Działania te obejmują między innymi:

- prowadzenie zabaw i ćwiczeń wspierających rozwój aparatu mowy, takich jak ćwiczenia oddechowe, logopedyczne, rytmiczno-ruchowe czy usprawniające mięśnie twarzy i języka,
- zachęcanie dzieci do naśladowania odgłosów zwierząt, przyrody, pojazdów oraz dźwięków z otoczenia,
- dostosowywanie sposobu komunikacji do wieku i możliwości dziecka, przy jednoczesnym unikaniu nadmiernego upraszczania języka,
- inicjowanie kontaktu słownego i niewerbalnego oraz reagowanie na sygnały wysyłane przez dzieci,
- zadawanie pytań pobudzających aktywność i ciekawość dziecka, zarówno prostych, jak i bardziej rozwijających rozmowę,
- pozostawianie dziecku czasu na odpowiedź – słowną, gestem lub mimiką,
- stosowanie różnych form wypowiedzi, takich jak pytania, komentarze, wyjaśnienia czy zdania wyrażające emocje,
- komentowanie codziennych sytuacji i wspólnych działań podczas zabawy, posiłków czy czynności pielęgnacyjnych,
- wspieranie dzieci w wyrażaniu potrzeb, emocji i przeżyć,
- utrzymywanie kontaktu wzrokowego oraz kierowanie uwagi na dziecko podczas rozmowy,

- modelowanie poprawnej wymowy, odpowiedniej intonacji i wyraźnej artykulacji,
- opowiadanie krótkich historyjek, bajek oraz wyjaśnianie dzieciom obserwowanych zjawisk i sytuacji,
- rozwijanie słownictwa poprzez opisywanie przedmiotów, czynności, emocji i zdarzeń,
- używanie bogatego języka obejmującego nazwy przedmiotów, działań, cech, uczuć i relacji,
- budowanie wypowiedzi pełnymi, lecz prostymi i zrozumiałymi zdaniami,
- zachęcanie dzieci do dłuższych rozmów i podtrzymywania wspólnego tematu,
- angażowanie dzieci w rozmowy dotyczące ich doświadczeń, zainteresowań oraz codziennych wydarzeń,
- organizowanie wspólnego czytania książek i oglądania ilustracji,
- zachęcanie dzieci do aktywnego udziału podczas czytania poprzez przewracanie stron, wskazywanie elementów ilustracji, odpowiadanie na pytania czy powtarzanie fragmentów tekstu,
- umożliwianie dzieciom samodzielnego oglądania książek i korzystania z kącika czytelniczego,
- wyjaśnianie znaczenia nowych słów z wykorzystaniem gestów, mimiki oraz konkretnych przedmiotów,
- wprowadzanie prostych piosenek, rymowanek i wierszyków wspierających rozwój językowy i pamięć słuchową.

2. Aktywności wspierające komunikację i rozwój językowy dzieci

1. Rozmowy z dziećmi

W codziennych sytuacjach personel:

- prowadzi dialog z dziećmi poprzez naprzemienne słuchanie i odpowiadanie,
- wykorzystuje naturalne sytuacje dnia codziennego do rozmów,
- zachęca dzieci do opowiadania o swoich przeżyciach i zainteresowaniach,
- komentuje wykonywane czynności i bieżące wydarzenia,
- organizuje rozmowy związane z porami roku, świętami czy wydarzeniami grupowymi,
- inspiruje dzieci do wspólnego wymyślania rozwiązań i pomysłów podczas zabawy,
- wykorzystuje pacynki, maskotki i zabawy tematyczne jako pretekst do rozmowy.

2. Wspieranie komunikacji między dziećmi

Personel:

- tworzy sytuacje sprzyjające wspólnej zabawie i rozmowie dzieci,
- zachęca dzieci do komunikowania swoich potrzeb i emocji słowami,
- wspiera dzieci w ustalaniu zasad zabawy i rozwiązywaniu konfliktów,
- towarzyszy dzieciom podczas wspólnych aktywności, pomagając im w porozumiewaniu się,
- udziela wskazówek ułatwiających wzajemną komunikację,
- zachęca do współpracy podczas zabaw tematycznych i konstrukcyjnych.

3. Wspólne czytanie i aktywności słowno-muzyczne

W pracy z dziećmi personel:

- wprowadza codzienny rytuał wspólnego czytania i śpiewania,
- wykorzystuje piosenki i rymowanki podczas codziennych czynności,
- czyta dzieciom książki obrazkowe, zachęcając do aktywnego udziału,
- zadaje pytania dotyczące treści opowiadań i ilustracji,
- organizuje zabawy teatralne, inscenizacje i odgrywanie scenek,
- wykorzystuje pacynki i maskotki jako bohaterów opowieści,
- umożliwia dzieciom samodzielne oglądanie książek oraz opowiadanie o ilustracjach.

VIII. Wskazówki wspierające rozwój fizyczny dzieci uwzględniają rozwój ich sprawności w zakresie motoryki małej i motoryki dużej oraz rozwój percepcji zmysłowej.

Działania podejmowane przez personel żłobka wspierają rozwój fizyczny dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem motoryki dużej, motoryki małej oraz integracji sensorycznej. Organizacja przestrzeni i codziennych aktywności ma na celu stwarzanie dzieciom bezpiecznych warunków do ruchu, samodzielnego działania i poznawania otoczenia wszystkimi zmysłami.

Wskazówki metodyczne dla personelu wspierające rozwój fizyczny dzieci uwzględniające:

Rozwój sprawności dzieci w zakresie motoryki małej:

- zapewnianie dzieciom dostępu do materiałów i przedmiotów wspierających rozwój sprawności dłoni i palców;
- wykorzystywanie różnorodnych pomocy i narzędzi dostosowanych do wieku oraz możliwości dzieci (np. plasteliny, kredek, nożyczek, klamerek);
- organizowanie aktywności umożliwiających ćwiczenie sprawności rąk i palców, takich jak ugniatanie, rolowanie, rozciąganie mas plastycznych, darcie papieru czy manipulowanie drobnymi elementami;
- umożliwianie dzieciom wykonywania czynności wymagających precyzji ruchów, m.in. otwierania i zamykania pojemników, wkładania oraz wyjmowania małych przedmiotów;
- organizowanie ćwiczeń rozwijających koordynację wzrokowo-ruchową, np. nawlekania koralików, układania elementów czy sortowania przedmiotów;
- dostosowywanie poziomu trudności zadań do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci;
- pozostawianie dzieciom czasu na swobodną manipulację materiałami oraz samodzielne podejmowanie aktywności manualnych.

Rozwój percepcji zmysłowej dzieci:

- zapewnianie dzieciom codziennego kontaktu z bodźcami angażującymi zmysły: dotyk, smak, zapach, wzrok, słuch, propriocepcję oraz równowagę;
- udostępnianie materiałów sensorycznych, takich jak woda, piasek, ciastolina, materiały naturalne o różnorodnej fakturze i zapachu oraz przedmioty wydające dźwięki;

- dbanie o odpowiednie natężenie bodźców dźwiękowych i wzrokowych, tak aby nie powodowały przeciążenia dzieci;
- organizowanie różnorodnych zabaw i aktywności sensorycznych dostosowanych do potrzeb oraz możliwości dzieci;
- stwarzanie dzieciom warunków do samodzielnego poznawania otoczenia, eksplorowania przestrzeni oraz badania różnych przedmiotów;
- umożliwianie niemowlętom poznawania własnego ciała poprzez obserwowanie i dotykanie rąk, nóg oraz twarzy;
- aranżowanie zabaw wspierających integrację sensoryczną oraz współdziałanie dzieci podczas aktywności.

Rozwój sprawności dzieci w zakresie motoryki dużej:

- organizowanie przestrzeni w sali oraz na świeżym powietrzu w sposób zachęcający dzieci do aktywności ruchowej;
- wspieranie dzieci w rozwijaniu kontroli nad ruchami ciała, nauce czworakowania, stania oraz chodzenia;
- umożliwianie dzieciom swobodnego eksplorowania przestrzeni i podejmowania nowych doświadczeń ruchowych;
- uczestniczenie w zabawach ruchowych razem z dziećmi oraz podążanie za ich inicjatywą i aktywnością;
- stwarzanie warunków do podejmowania nowych wyzwań związanych z ruchem i rozwijaniem umiejętności motorycznych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa;
- umożliwianie dzieciom wielokrotnego powtarzania aktywności ruchowych zgodnie z ich zainteresowaniami i potrzebami;
- organizowanie zabaw i ćwiczeń rozwijających siłę, koordynację, równowagę oraz wytrzymałość;
- wykorzystywanie codziennych sytuacji, takich jak jedzenie, ubieranie się czy przemieszczanie, do rozwijania koordynacji wzrokowo-ruchowej oraz samodzielności dzieci;
- zachowanie czujności i dbanie o bezpieczeństwo dzieci podczas aktywności ruchowych oraz eksplorowania otoczenia.

IX. Aktywności wspierające rozwój sprawności ruchowej dzieci oraz stymulujące zmysły:

Zabawy rozwijające percepcję sensoryczną:

- tworzenie ścieżek sensorycznych umożliwiających chodzenie boso po różnych powierzchniach, np. trawie, kamykach czy piasku,
- zabawy z wykorzystaniem wody, piasku, ziemi i innych naturalnych materiałów,
- wykonywanie prac plastycznych przy użyciu dłoni i stóp,
- rozpoznawanie, naśladowanie i tworzenie różnych dźwięków,
- poznawanie zapachów owoców, warzyw, kwiatów i ziół,
- próbowanie różnych smaków i produktów spożywczych,

- oglądanie kolorowych ilustracji, książeczek sensorycznych oraz korzystanie z elementów świetlnych,
- zabawy polegające na rozpoznawaniu materiałów o odmiennych fakturach, np. ryżu, filcu, kaszy, piórek czy piasku,
- zabawy „koszykiem skarbów”,

Zabawy wspierające rozwój motoryki małej:

- konstruowanie z klocków i układanie puzzli, zabawy z klockami,
- przekładanie i segregowanie elementów do różnych pojemników,
- dopasowywanie elementów do odpowiednich otworów w sorterach,
- przelewanie, nabieranie i rozlewanie wody przy użyciu kubeczków lub lejków,
- przesypywanie kaszy, ryżu lub piasku przy pomocy łyżek, kubków i innych narzędzi,
- zabawy papierem – zgniatanie, składanie, rozrywanie i chwytanie,
- malowanie przy użyciu farb, stempli, gąbek lub palców,
- rysowanie na piasku, kaszy lub innych materiałach sensorycznych,
- zabawy masami sensorycznymi,
- lepienie, wałkowanie, ugniatanie i formowanie mas plastycznych,
- ćwiczenia polegające na zapinaniu, odpinaniu, przyczepianiu i odczepianiu różnych elementów,
- przyklejanie oraz odklejanie naklejek i taśmy,
- korzystanie z przycisków, przełączników i prostych mechanizmów,
- zabawy stempelkami.

Ćwiczenia rozwijające koordynację wzrokowo-ruchową oraz równowagę:

- pokonywanie prostych konstrukcji i elementów do wspinania,
- chodzenie po wyznaczonej trasie lub śladach,
- ćwiczenie samodzielnego spożywania posiłków,
- wykonywanie aktywności plastycznych i manualnych,
- nauka czynności higienicznych, np. mycia rąk,
- samodzielne zakładanie i zdejmowanie części garderoby,
- odkładanie i segregowanie zabawek,
- zabawy z piłkami – rzucanie, łapanie, toczenie i kopanie, turlanie,
- przekładanie przedmiotów pomiędzy pojemnikami,
- dopasowywanie figur i elementów do odpowiednich miejsc,
- przechodzenie po wyznaczonej linii,
- pokonywanie tuneli i miękkich przeszkód,
- ćwiczenia równoważne z wykorzystaniem piłek gimnastycznych.

Zabawy wspierające czucie głębokie oraz świadomość własnego ciała:

- turlanie się po materacach lub podłożu,
- korzystanie z huśtawek i hamaków,
- przeciskanie się przez tunele i miękkie przeszkody,

- zawijanie i otulanie kocami lub materiałami,
- wykonywanie masażyków i zabaw dotykowych,
- naśladowanie ruchów i gestów,
- masowanie,
- bańki mydlane,
- obserwowanie siebie w lustrze,
- zabawy paluszkowe i ruchowe,
- przeciąganie sznurka lub lekkich obciążników,
- przenoszenie pojemników z wodą lub piaskiem,
- przesuwanie dużych piłek, poduszek lub puf,
- poznawanie i nazywanie części ciała,
- układanie układanek przedstawiających sylwetkę człowieka,
- zabawy muzyczno-ruchowe połączone z naśladowaniem ruchów,
- zabawa woreczkami z wypełnieniem- rzucanie do celu, chodzenie z woreczkami na głowie.

Aktywności rozwijające dużą motorykę, szczególnie podczas zabaw na świeżym powietrzu:

- organizowanie torów przeszkód,
- swobodna aktywność ruchowa na różnorodnym podłożu,
- bieganie i zabawy ruchowe,
- wspinanie się na dostosowane elementy wyposażenia,
- wykonywanie podskoków i skoków,
- pokonywanie przeszkód terenowych,
- pchanie i ciągnięcie zabawek oraz różnych przedmiotów,
- zabawy w piaskownicy i kopanie w piasku,
- przeskakiwanie przez linki, patyki i inne niewielkie przeszkody,
- rzucanie, turlanie i kopanie piłek o różnych rozmiarach,
- zabawy na świeżym powietrzu podczas różnych warunków pogodowych, np. skakanie po kałużach czy bieganie z kolorowymi wstążkami.

X. Wskazówki oraz warunki sprzyjające rozwijaniu twórczej aktywności dzieci oraz umożliwiające kontakt z kulturą i sztuką.

Wskazówki metodyczne wspierające rozwój kreatywności dzieci oraz umożliwiające im poznawanie wytworów kultury obejmują działania personelu takie jak:

- zapewnianie dzieciom dostępu do różnorodnych materiałów i pomocy rozwijających kreatywność, m.in. kredek, farb, plasteliny, papieru, pudełek, klocków i materiałów sensorycznych,
- tworzenie atmosfery bezpieczeństwa i swobody, w której dzieci mogą działać bez oceniania i krytykowania,

- wspieranie dzieci poprzez pozytywne informacje zwrotne oraz opisywanie ich działań bez poprawiania efektów pracy,
- docenianie samego procesu tworzenia i zaangażowania dziecka, a nie wyłącznie końcowego rezultatu,
- pozostawianie dzieciom czasu potrzebnego do samodzielnego poszukiwania pomysłów oraz realizowania aktywności we własnym tempie,
- organizowanie przestrzeni umożliwiającej swobodną ekspresję twórczą przez cały dzień,
- zachęcanie dzieci do podejmowania aktywności artystycznych, takich jak śpiew, taniec, tworzenie dźwięków, działania plastyczne i konstrukcyjne,
- umożliwianie dzieciom rysowania i malowania zarówno na dużych poziomych powierzchniach, jak i pionowych płaszczyznach dostosowanych do wysokości ich wzroku,
- organizowanie działań artystycznych dostosowanych do zainteresowań pojedynczego dziecka lub małych grup, bez konieczności angażowania wszystkich dzieci w tę samą aktywność,
- zapewnianie dzieciom kontaktu z różnymi formami sztuki, takimi jak malarstwo, rzeźba, ilustracje i rysunek,
- udostępnianie dzieciom muzyki o wysokiej jakości oraz różnorodnym repertuarze,
- zapewnianie dostępu do książek i albumów o wartościowej i estetycznej oprawie graficznej,
- organizowanie aktywności twórczych na świeżym powietrzu z wykorzystaniem naturalnych materiałów i otoczenia przyrodniczego,
- stwarzanie dzieciom możliwości eksperymentowania, manipulowania materiałami i samodzielnego odkrywania różnych sposobów tworzenia,
- dbanie o to, aby dzieci do 3 roku życia nie miały kontaktu z ekranami elektronicznymi.

Działania wspierające dzieci w:

- rozwijaniu twórczej ekspresji w różnych obszarach aktywności,
- wyrażaniu własnych pomysłów i emocji przy wykorzystaniu różnorodnych materiałów oraz środków artystycznych,
- poznawaniu wybranych form kultury i sztuki.

Przykładowe działania organizowane w placówce wspierające twórczą aktywność dzieci w różnych formach:

- zabawy muzyczne z wykorzystaniem prostych instrumentów oraz przedmiotów wydających dźwięki,
- malowanie farbami, wodą oraz tworzenie prac plastycznych przy użyciu dłoni i innych narzędzi,
- zabawy z wykorzystaniem mas plastycznych, ciasta, piasku kinetycznego i innych miękkich materiałów,

- zachęcanie dzieci do spontanicznego śpiewu, tworzenia melodii i wydawania różnych dźwięków,
- organizowanie zabaw tanecznych indywidualnych, w parach i w grupie,
- umożliwianie budowania i konstruowania z elementów o różnych wielkościach i kształtach,
- wspólne tworzenie prostych instrumentów muzycznych z dostępnych materiałów,
- śpiewanie piosenek oraz nauka krótkich rymowanek i wierszyków,
- podejmowanie prób gry na prostych instrumentach muzycznych,
- rozpoznawanie odgłosów zwierząt, urządzeń i dźwięków z otoczenia,
- ćwiczenia reagowania na określone sygnały dźwiękowe,
- zabawy muzyczno-ruchowe rozwijające słuch, rytm i koordynację ruchową,
- poznawanie różnego tempa muzyki i dostosowywanie do niego ruchu,
- organizowanie chwil wyciszenia i relaksacji przy spokojnej muzyce,
- rozwijanie poczucia rytmu poprzez słuchanie utworów o zróżnicowanym tempie,
- łączenie różnych form aktywności twórczej, np. ruchu przy muzyce z jednoczesnym malowaniem lub wokalizacją,
- tworzenie prac plastycznych z wykorzystaniem naturalnych i codziennych materiałów, takich jak liście, kamienie, trawa, papier, tkaniny czy elementy przyrodnicze.

Przykładowe działania umożliwiające dzieciom poznawanie różnych wytworów kultury:

- organizowanie przedstawień i teatrzyków przygotowywanych przez personel lub zaproszonych gości,
- umożliwianie dzieciom kontaktu z muzyką wykonywaną na żywo,
- słuchanie różnych gatunków muzyki, w tym muzyki klasycznej,
- prezentowanie reprodukcji obrazów, ilustracji, rzeźb oraz innych dzieł sztuki,
- zapewnianie dzieciom kontaktu z książkami o wysokich walorach literackich i graficznych,
- organizowanie wspólnego oglądania albumów, ilustracji i materiałów artystycznych dostosowanych do wieku dzieci,
- wspólne czytanie książek obrazkowych, opowiadań i wierszy.

Metody pracy stosowane z dziećmi do 3 roku życia są różnorodne, jednak wszystkie opierają się na budowaniu poczucia bezpieczeństwa, bliskiej relacji, zabawie oraz aktywności sensorycznej i ruchowej. Ich głównym celem jest wspieranie naturalnego rozwoju dziecka poprzez codzienne doświadczenia i dostosowanie działań do indywidualnych potrzeb maluchów.

- Metoda zabawy swobodnej – polega na umożliwieniu dzieciom samodzielnego wyboru aktywności, materiałów i czasu trwania zabawy. Dziecko działa zgodnie z własnymi potrzebami i zainteresowaniami, a dorosły pełni rolę obserwatora i osoby wspierającej.
- Metoda zabaw kierowanych impulsem – opiera się na inicjowaniu zabawy przez opiekuna poprzez zaproszenie, zachętę lub przygotowanie inspirującego otoczenia, bez zmuszania dziecka do udziału. Dziecko może podjąć aktywność dobrowolnie.
- Metoda obserwacji dziecka – polega na stałym monitorowaniu potrzeb, możliwości, zainteresowań i emocji dziecka w trakcie codziennych aktywności, co pozwala dostosować działania opiekuńczo-edukacyjne do jego rozwoju.

- Metoda indywidualizacji pracy – zakłada dostosowanie form, treści i tempa działań do wieku, możliwości oraz aktualnego etapu rozwoju każdego dziecka, zarówno w planowaniu zajęć, jak i w codziennych sytuacjach.
- Metoda zabaw manipulacyjno-sensorycznych – polega na stwarzaniu warunków do wielozmysłowego poznawania świata poprzez dotykanie, przesypywanie, przelewanie, układanie, chwytanie i eksperymentowanie z różnymi materiałami.
- Metoda doświadczenia i działania – dzieci uczą się poprzez bezpośredni kontakt z otoczeniem, samodzielne odkrywanie właściwości przedmiotów oraz wykonywanie prostych czynności i eksperymentów.
- Metoda naśladowania – dzieci uczą się poprzez obserwację dorosłych i innych dzieci oraz powtarzanie ich czynności, gestów, zachowań i sposobów komunikacji.
- Metoda komunikacji wspierającej rozwój mowy i ekspresji – polega na prowadzeniu rozmów z dziećmi, nazywaniu czynności, emocji i zjawisk, zadawaniu pytań oraz wspieraniu komunikacji werbalnej i niewerbalnej (gesty, mimika).
- Metoda zabaw ruchowych i aktywności fizycznej – obejmuje organizowanie różnorodnych form ruchu (bieganie, skakanie, wspinanie, turlanie, czworakowanie), dostosowanych do możliwości dzieci oraz aranżowanie przestrzeni sprzyjającej aktywności.
- Metoda aktywności sensoryczno-percepcyjnej – polega na dostarczaniu dzieciom bodźców angażujących wszystkie zmysły (wzrok, słuch, dotyk, węch) poprzez odpowiednio dobrane zabawki, materiały i doświadczenia.
- Metoda ekspresji twórczej – umożliwia dzieciom wyrażanie siebie poprzez muzykę, taniec, śpiew, działania plastyczne, ruch oraz swobodne eksperymentowanie z materiałami i dźwiękiem.
- Metoda rytuałów i stałych elementów dnia – polega na wprowadzaniu powtarzalnych zabaw i stałych punktów dnia, które budują poczucie bezpieczeństwa i sprzyjają integracji grupy.
- Metoda wychowania społecznego w grupie – wspiera stopniowe uczenie zasad funkcjonowania w grupie, współpracy, dzielenia się oraz rozwiązywania konfliktów w relacjach rówieśniczych.
- Metoda wspierania kompetencji emocjonalnych – polega na pomaganiu dzieciom w rozpoznawaniu, nazywaniu i przeżywaniu emocji w sposób akceptowany, bez oceniania i zawstydzania.
- Metoda zabaw tematycznych i odtwórczych – dzieci odtwarzają codzienne sytuacje (np. zakupy, gotowanie, wizyta u lekarza), co pomaga im lepiej rozumieć otaczającą rzeczywistość.
- Metoda kontaktu z literaturą i kulturą – obejmuje czytanie książek, opowiadanie, oglądanie ilustracji oraz słuchanie muzyki i rymowanek w celu rozwijania mowy, wyobraźni i wrażliwości estetycznej.
- Metoda integracji grupowej – polega na organizowaniu zabaw w parach, małych grupach i całej grupie, przy jednoczesnym poszanowaniu potrzeby samotnej zabawy.
- Metoda wspierania samodzielności – zakłada umożliwianie dzieciom podejmowania decyzji dotyczących zabawy, wyboru zabawek, czasu aktywności oraz sposobu działania.

W żłobku podstawową formą uczenia się dziecka jest zabawa. To poprzez spontaniczną aktywność dzieci poznają otoczenie, rozwijają mowę, sprawność ruchową, umiejętności społeczne oraz zdobywają nowe doświadczenia. Zabawa towarzyszy dzieciom podczas codziennych czynności i stanowi naturalny sposób odkrywania świata.

Program pracy żłobka koncentruje się na wspieraniu wszechstronnego rozwoju dzieci na każdym etapie ich rozwoju. Szczególną uwagę poświęca się rozwijaniu motoryki małej i dużej, stymulowaniu zmysłów, wspieraniu rozwoju emocjonalnego oraz poznawczego, a także budowaniu samodzielności i poczucia bezpieczeństwa.

IV. RAMOWY PLAN DNIA

Przebieg dnia w placówce organizowany jest zgodnie z ramowym planem dnia, stanowiącym **załącznik nr 1** do Planu opiekuńczo–wychowawczo–edukacyjnego. Plan ten ma charakter stały i powtarzalny, co zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa oraz stabilności wynikającej z codziennej rutyny i powtarzalnych rytuałów. Uwzględnia on aktywności całej grupy, jednocześnie dostosowując poziom proponowanych działań do indywidualnych możliwości i etapu rozwoju poszczególnych dzieci.

V. RAMOWY PROGRAM ADAPTACJI

Celem Ramowego Programu Adaptacji jest przygotowanie spójnych i uporządkowanych działań, które wspierają dzieci w poznawaniu i oswojeniu nowego środowiska. Realizacja programu opiera się na ścisłej współpracy z rodzicami oraz uwzględnianiu indywidualnych potrzeb i możliwości każdego dziecka. Jego zadaniem jest zapewnienie jak najbardziej łagodnego i bezpiecznego przejścia z domu rodzinnego do placówki.

Kluczowe znaczenie ma stworzenie atmosfery, w której dziecko stopniowo zyskuje poczucie bezpieczeństwa, nawiązuje pierwsze relacje z opiekunami i rówieśnikami, a jednocześnie rozwija swoją samodzielność oraz poczucie sprawczości.

Proces adaptacji, jeśli ma przebiegać prawidłowo, wymaga zaangażowania wszystkich uczestników: dziecka, jego rodziców oraz personelu żłobka. (Załącznik 2)

VI. ROCZNE I MIESIĘCZNE PLANY PRACY

Plan OWE realizowany jest poprzez roczne oraz miesięczne plany pracy, które przekładają się na codzienne działania opiekuńczo–wychowawczo–edukacyjne. Jego przebieg dokumentowany jest w dzienniku zajęć, a także poprzez materiały fotograficzne oraz wpisy publikowane na stronie internetowej placówki.

Roczny plan pracy żłobka obejmuje główne założenia Planu OWE, ukierunkowane na wspieranie całościowego rozwoju dzieci. Powstaje w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, obserwacje rozwoju dzieci oraz potrzeby zgłaszane przez rodziców. Uwzględnia również wnioski wynikające z pracy w poprzednim roku. Dokument opracowywany jest przez opiekunów, a następnie zatwierdzany przez dyrektora placówki.

Miesięczne plany pracy stanowią uszczegółowienie planu rocznego i określają konkretne działania oraz formy pracy realizowane w danym miesiącu. Odnoszą się one do celów i treści

zawartych w planie rocznym. Są dostosowane do wieku oraz możliwości dzieci, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb grupy młodszej i starszej. Obejmują różnorodne aktywności, takie jak działania społeczne, ruchowe, plastyczne, muzyczne oraz sensoryczne.

VII. SYSTEM INFORMOWANIA RODZICÓW O REALIZACJI PLANU OWE

1. Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej żłobka.
2. Zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi w żłobku procedurami na spotkaniach organizacyjnych każdego roku.
3. Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w żłobku.